

[K. Axel Nielsen.]

opretholdes dog princippet om, at den, der har benyttet redskaber, som ikke falder ind under ålegårdsprivilegiet og derved har opnået en højere lejeafgift, får erstatningen opgjort under hensyn hertil.

Ændringsforslag nr. 16 til § 13 A. går ud på, at lejere af ålegårdsretten i fremtiden — efter statens overtagelse — i stedet for som efter lovforslaget at betale gennemsnittet af de sidste 5 års leje i lejeafgift kun skal betale 90 pct. af gennemsnittet. Udvalget har også på dette punkt indgået et kompromis, og ændringen vil formentlig gøre det lettere for staten at få de overtagne ålegårdsrettigheder udlejet.

Ændringsforslag nr. 18 til § 13 B. medfører, at også en ålegårdsejers enke får ret til at fortsætte udnyttelsen af fiskeriet, såfremt hun samlevede med ham. Udvalget har fundet det rimeligt at give enken en sådan ret, da hun ellers ville blive dårligere stillet end de børn, der gennem længere tid har deltaget i fiskeriet.

Jeg skal hermed på hele udvalgets vegne anbefale ændringsforslagene til vedtagelse.

Herudover ønsker jeg at gøre nogle få bemærkninger om lovforslaget. Udvalget har stillet en lang række spørgsmål til fiskeriministeren. Svarene herpå, der også indeholder spørgsmålene, er optrykt som bilag 2 til betænkningen. Om nogle af disse problemer, der ikke har givet anledning til ændringsforslag, vil jeg gøre følgende bemærkninger.

Det spørgsmål har været rejst i udvalget, om ikke den, hvis ålegårdsret er blevet afløst, og som derefter ønsker sagen for domstolene, skal kunne opnå den fordelagtigere stilling som sagsøgt i sagen i stedet for selv at optræde som sagsøger, hvilket som regel vil medføre nogen bekostning. Udvalget har forkastet en sådan fremgangsmåde, idet den ikke tidligere har været anvendt, og idet det vil være overordentlig betænkeligt i en speciel lov som denne at indføre ændringer i almindelige retsplejeregler.

Udvalget har heller ikke kunnet tilslutte sig et ønske om, at der i videre omfang end sædvanligt gives bevilling til fri proces til den, der ønsker afløsningen prøvet ved domstolene.

Endvidere har udvalget drøftet spørgs-

målet om i disse sager at lette adgangen til at få tredieinstansbevilling. Men efter at man i ændringsforslag nr. 3 har foreslået den regel indført, at domstolsprøvelsen skal foregå efter retsplejelovens almindelige regler, er udvalget enigt om, at sager om tredieinstansbevilling ligeledes skal behandles på sædvanlig vis.

Endelig har udvalget drøftet spørgsmålet, om det udtrykkeligt i lovtæksten skulle anføres, at der ved afløsningen skal ydes fuldstændig erstatning. Udvalget har imidlertid ment, at det måtte være overflødigt at fastslå, at man ønsker at overholde grundlovens bud, ligesom udvalget kan tiltræde den betragtning, der har været anført, at en udtrykkelig bemærkning om fuldstændig erstatning i denne lov kunne give anledning til misfortolkning af andre ekspropriationslove, der ikke indeholder en sådan bestemmelse.

Under lovforslagets første behandling ytrede jeg som ordfører for mit parti nogen betænkelighed med hensyn til bestemmelsen i § 12, stk. 4, hvorefter kapitalisationsfaktoren skal reguleres i forhold til den lokale grundskyldpromille. Efter at jeg er blevet bekendt med et statistisk materiale, der viser forholdet mellem grundskyldvurderingen og handelspriserne for faste ejendomme, har jeg konstateret, at det ikke i almindelighed gælder, at hvor grundskyldpromillen er lav, er vurderingerne høje og omvendt — hvad man på forhånd måtte formode — og jeg har derfor fratrukket mine indvendinger imod denne lovbestemmelse.

Vi står nu overfor at skulle gennemføre dette lovforslag, som, når det er blevet til lov, vil opfylde et længe næret ønske hos de frie fiskere. Når man ser på de talrige forsøg, der tidligere er gjort i så henseende, kan man ærgre sig lidt over, at det ikke tidligere, f. eks. ved den kommission, der arbejdede i halvfemserne, er lykkedes at finde en brugbar fremgangsmåde til at få disse gamle privilegier afløst. Hvis man dengang havde nået det resultat, som vi nu synes at skulle nå til, ville vi i dag have haft den status, at fiskeriet på søterritoriet var frit. Ved gennemførelsen af lovforslaget bliver fiskeriet på søterritoriet ikke straks frit; der er en betydelig overgangsperiode, idet de gældende lejemaal fortsætter, i visse tilfælde i de nuværende lejerers, bruges eller